

WIJ vertellen

Even voorstellen:
Ontmoetingscentrum De Spriet
Pagina 5

WIJ zorgen

Verpleegkundige Bereikbare
Dienst (VBD)
Pagina 6-7

WIJ doen

Momentje voor jezelf:
puzzelen en nagels lakken
Pagina 8

WIJ beleven

Mevrouw Ross - drogist
in hart en nieren
Pagina 14

Inhoudsopgave

Voorwoord	Pag. 3
WIJ vertellen	
Eten & Drinken: team Aarhoeve	Pag. 4
Ontmoetingscentrum De Spriet	Pag. 5
WIJ zorgen	
Verpleegkundige Bereikbare Dienst (VBD): de flexibele schil rondom WIJdezorg	Pag. 6-7
WIJ doen	
Momentje voor jezelf: gezellig puzzelen en nagels lakken	Pag. 8
De echte Sint komt uit Langeraar!	Pag. 9
WIJ beleven	
Mevrouw Grijn: "Ik heb mijn hele leven schilderles gegeven"	Pag. 10
Pony over de vloer!	Pag. 11
Recept	Pag. 12
Puzzel	Pag. 13
WIJ beleven	
Mevrouw Ross - drogist in hart en nieren	Pag. 14
Een UITagenda	Pag. 15

Colofon

Redactie

Elly van Lammeren
Claudia van Rijn
Ronald Schouten
Ingrid Kraakman

Redactieadres WIJ

Postbus 66
2380 AB Zoeterwoude
wij-redactie@wijdezorg.com

Vormgeving en productie

Gangetje5

Tekst

Saskia Liefbroer
Ingrid Kraakman

Fotografie

Leo Drughorn
Shutterstock
WIJdezorg archief

Oplage 2.158 stuks

Voorwoord

Beste Lezer

Dit voorjaar volgde ik mijn hart en maakte ik de overstap naar WIJdeZorg. Eerder werkte ik tien jaar in diverse leidinggevende functies bij Ipse de Bruggen, maar gaandeweg realiseerde ik me dat ik toch het allerliefste in de zorg voor ouderen zou willen werken. Mensen die hun hele leven zelf hebben kunnen bepalen. Mensen, ieder met hun eigen verhaal en al zo lang onderweg. Wat een prachtige uitdaging om eraan te mogen bijdragen dat zij hun leven hier, bij WIJdeZorg, kunnen - blijven - leiden op de manier die bij hen past!

Naast wonen en zorgen neemt welzijn een belangrijke plaats in bij WIJdeZorg. Welzijn laat zich niet zo gemakkelijk definiëren als wonen of zorgen, maar is daarom niet minder belangrijk. Je kunt nog zo mooi en goedverzorgd wonen, maar als je je bijvoorbeeld eenzaam voelt of het leven maar saai vindt, dan mis je veel voldoening en plezier. In de komende tijd gaan we welzijn op allerlei manieren verder invullen en verstevigen. Daarbij kunnen we gelukkig rekenen op extra inzet van activiteitenbegeleiders.

Een mooi voorbeeld is bewegen binnen WIJdeZorg. In de woongroepen besteden we er al aandacht aan, maar we gaan het nu meer uitbreiden. Met elkaar willen we ervoor zorgen dat alle bewoners dagelijks 20 minuten matig intensief bewegen. Dat kan op allerlei manieren: denk aan sport, spel en dansen, maar natuurlijk ook door meer bewegen in te bedden in de dagelijkse activiteiten, bijvoorbeeld tijdens de verzorging.

Daarnaast gaan we aan de slag met ons verbeterplan zinvolle tijdsbesteding. Met zorg, begeleiding en activiteiten proberen we zo goed mogelijk in te spelen op het levensverhaal van onze cliënten. We willen heel graag dat elke cliënt het leven kan leiden dat zoveel mogelijk past bij zijn of haar persoon. Zijn er interessante activiteiten om aan deel te nemen, al dan niet in groepsverband? Kunnen we, bijvoorbeeld met hulp van mantelzorgers of vrijwilligers, activiteiten bedenken die aansluiten bij wat iemand vroeger leuk vond? Als iemand jarenlang lid is geweest van een vereniging, dan is het misschien een idee om contact te zoeken met kennissen uit die periode.

Zelf proberen we actief mensen van buitenaf te betrekken: een schildertherapeut die komt schilderen met mensen met beginnende dementie, een muzikant die het leuk vindt om een uurtje met ouderen te zingen. De meeste dagen is er trouwens altijd wel iets te doen in onze locaties, variërend van koersbal en bingo tot een kooroptreden of een modeshow. In Woudsoord verzorgt de pastorale raad altijd de weeksluiting, vieringen en herdenkingen. Binnen de gemeente Kaag en Braassem werken we bovendien veel samen met de Stichting Welzijn Ouderen.

Welzijn is maatwerk en daarom is het heel belangrijk dat cliënten en verwanten ons vertellen welke activiteiten ze missen. We zijn altijd op zoek en laten ons graag inspireren!

Diny van Pinxteren
Manager Zorg locaties Woudsoord en Jacobus

Eten & Drinken

Team Aarhoeve

In elke WIJde zorglocatie wordt het restaurant gerund door een team Eten & Drinken. Ditmaal een nadere kennismaking met het team van locatie Aarhoeve. Coördinator Edwin Wouters: "In de winter zetten we regelmatig zelfgemaakte stampotten op de kaart."

"Als team proberen we altijd zoveel mogelijk aan te sluiten bij de smaak van onze bewoners", vervolgt Edwin. "We vinden het leuk om maaltijden een eigen touch te geven. In de zomer variëren we bijvoorbeeld met pasta's, maaltijdsalades of zomerstampotten. Ook koken we regelmatig iets uit de Aziatische keuken - de meeste bewoners en bezoekers vinden dat heerlijk. Op feestdagen pakken we natuurlijk uit met een bijzonder menu, met luxe gerechten zoals huisgemaakte wildschotel. Ook mensen van buiten komen dan vaak gezellig bij ons eten."

Dagmenu

Het team Eten & Drinken van locatie Aarhoeve bestaat uit vijf vaste medewerkers: Edwin, André, Anja, Sandra en Marlies, aangevuld met de weekendhulpen Jeanine, Romy, Sophie, Claudia en Kim. Tussen de middag verzorgen de medewerkers in het restaurant de warme maaltijd voor gemiddeld 45 personen: bewoners van de Aarhoeve en van de naastgelegen aanleunwoningen. Vier keer per week eten ook de bezoekers van dagbesteding Domestica mee. Uiteraard zijn bezoekers van buiten altijd van harte welkom om aan te schuiven. "Maar ben je van plan om met 20 personen te komen eten, dan is het wel goed om even te reserveren", aldus Edwin. De middagmaaltijd bestaat altijd uit drie gangen, inclusief keuze uit twee hoofdgerechten. Voor bewoners die in hun eigen appartement willen eten, serveert het team om 12.00 uur ter plekke de maaltijd uit.

Kleine kaart

Overdag serveert het team allerlei gerechten van de kleine kaart. Het restaurant is natuurlijk ook een perfecte plek om neer te strijken voor koffie, thee of een lekker drankje, desgewenst begeleid door huisgemaakte appeltaart of een portie bitterballen.

'Samen eten'

Al jaren kookt het team Eten & Drinken elke eerste woensdag van de maand voor mensen uit (de omgeving van) Langeraar. Onder de titel 'samen eten' genieten zo'n 70 tot 80 alleenstaanden van een heerlijk driegangenmenu uit de eigen keuken van de Aarhoeve.

Iets te vieren?

Natuurlijk is het restaurant van locatie Aarhoeve ook een perfecte plek om iets te vieren: een verjaardag, een jubileum, noem maar op. Edwin: "Eigenlijk is alles mogelijk. High tea, koffietafel, receptie, diner? Samen met de klant bespreken we de wensen en ons team zorgt dat het piekfijn voor elkaar komt. Ook voor andere bijeenkomsten, zoals vergaderingen of condoleances, biedt locatie Aarhoeve goede mogelijkheden. We hebben diverse vergaderruimtes tot 20 personen en in ons restaurant hebben we ruimte voor maximaal 80 personen."

Even voorstellen: Ontmoetingscentrum De Spriet

Per 1 september 2018 maakt Ontmoetingscentrum De Spriet in Leiderdorp deel uit van WIJde zorg. Hoog tijd voor een nadere kennismaking! Medewerkers Marja, Stephanie en Ellis leiden ons virtueel rond.

Ellis, Marja en Stephanie

Dagzorg in Leiderdorp

In Ontmoetingscentrum De Spriet biedt WIJde zorg nu ook dagzorg in Leiderdorp. Voor deelname heeft u een indicatie nodig. U bent van harte welkom om een kijkje te komen nemen! Bel ons voor meer informatie: 088-2091801/02

De Spriet, gevestigd in verpleeghuis Leythenrode, richt zich op mensen met lichamelijke klachten (Ontmoetingscentrum Somatiek) en mensen met dementie, jong en oud (Ontmoetingscentrum Dementie). Het team van De Spriet telt zeven medewerkers en krijgt wekelijks hulp van drie vrijwilligers. Er zijn activiteiten per groep, maar de groepen trekken ook gezamenlijk op, bijvoorbeeld op het gebied van bewegen. "We kijken naar de individuele cliënt", aldus Marja Schmidt. "Wat vindt hij of zij leuk, wat past binnen zijn of haar mogelijkheden?"

Stephanie Jägel: "De samenstelling van de groepen wisselt per dag, daar stemmen we ons programma op af. De ene dag bespreken we bijvoorbeeld uitgebreid de krant, een andere dag praten we over andere onderwerpen. Met mooi weer gaan we altijd even naar buiten. Ook proberen we dagelijks te bewegen: gym, stoelyoga, duofiets enzovoort. We besteden veel aandacht aan muziek: zingen, luisteren naar klassiek of een aflevering van de Beste Zangers terugkijken, noem maar op. Na de lunch is er een rustmoment. Cliënten kunnen dan iets voor zichzelf doen, rusten in relaxstoelen of een uurtje naar bed in de slaapkamer."

Marja: "Dit programma is natuurlijk niet meer dan een leidraad. Op de dag zelf moet je aanvoelen wat mensen willen en kunnen. De ene deelnemer doet graag mee aan een creatieve activiteit, een ander vindt het leuk

om op de computer te oefenen of leest lekker z'n krant in de bibliotheek. In de groep maken we overigens ook zelf kaarten, die we in de hal verkopen. En pas geleden hebben we met elkaar een recept uit WIJ, het 'slaatje van de kermis' gemaakt. Iedereen hielp mee, het was echt een feest."

Mantelzorgers

Niet alleen de cliënten, maar ook hun mantelzorgers krijgen volop aandacht. "De meesten drinken hier 's ochtends graag een kopje koffie mee", vertelt Ellis Velthuisen. "Het contact is ongedwongen, ze zijn altijd welkom voor een praatje en we betrekken hen regelmatig bij activiteiten. Eens in de zes weken organiseren we een mantelzorgbijeenkomst, waarvoor ze zelf de onderwerpen kunnen aangeven. We kunnen ook deskundigen uitnodigen, bijvoorbeeld een casemanager of een specialist ouderengeneeskunde."

Cliënten kunnen gebruik maken van een communicatieboekje, dat de medewerkers van De Spriet bijhouden. "Zo weten mantelzorgers wat er die dag aan de orde is geweest en dat geeft thuis een goed handvat om erover te praten. Natuurlijk kunnen mantelzorgers zelf ook verslag doen in het boekje."

Overigens biedt De Spriet ook mogelijkheden om de mantelzorg een aantal dagen te ontlasten (respijtzorg). De cliënt kan dan logeren in locatie Emmaus in Zoeterwoude.

Verpleegkundige Bereikbare Dienst (VBD)

Sinds 1 april 2015 heeft WIJdeZorg een eigen Verpleegkundige Bereikbare Dienst, kortweg VBD. Hierdoor is er 24/7 een verpleegkundige beschikbaar, die waar nodig inspringt om verpleegkundige zorg te bieden. "Wij zijn de flexibele schil rondom WIJdeZorg."

De VBD telt achttien medewerkers, onder wie Julia Hijman en Antoinette van Leeuwen. Zij vertellen graag meer over de Verpleegkundige Bereikbare Dienst. De VBD'er van dienst is beschikbaar voor héél WIJdeZorg.

De flexibele schil rondom **WIJ**dezorg.

Cliënten

Elke dag bezoekt de VBD'er een aantal cliënten. Deze groep cliënten krijgt zorg in een locatie of via thuiszorg, maar heeft daarnaast aanvullende verpleegkundige zorg nodig. Vaak betreft het mensen die nog onder behandeling van een specialist of ziekenhuis zijn. "We proberen deze cliënten zoveel mogelijk op een vast dagdeel te bezoeken."

Hulp en advisering

Medewerkers van WIJdezorg kunnen de VBD 24/7 bellen om hulp of advies - ook het welbekende 'mobiele nachtteam' is tegenwoordig de VBD.

"Een valpartij, vergeten medicatie, problemen met een katheter, een alarmering, een situatie waar je onzeker over bent - als je ons belt, kijken we samen wat nodig is. In een aantal gevallen kunnen we collega's helpen met telefonische uitleg, maar als het nodig is, komen we langs. We hebben altijd een goed gevulde tas met materialen bij ons, zoals katheters, naalden, wondzorgmaterialen en een bloeddrukapparaat. Overigens hebben we natuurlijk zelf ook lang niet overal een oplossing voor. In zo'n geval verwijzen we door naar een specialist ouderengeneeskunde of naar de HAP (Huisartsenpost)."

"De VBD'er is er voor verpleegkundige (voorbehouden) handelingen. We hebben onze route met cliënten en we moeten direct op alarmeringen kunnen reageren. En als het nodig is springen we ook even bij. Als we bij iemand langskomen voor wondzorg, laten we het aantrekken van de steunkous niet voor de thuiszorg liggen."

Stressbestendig

Zeker op de drukke momenten stelt het werk in de VBD behoorlijke eisen aan de stressbestendigheid. Net als hun collega-VBD'ers kunnen Julia en Antoinette wel een aardig stootje hebben. Julia werkte jaren in een hectische ziekenhuisomgeving, Antoinette tien jaar in de thuiszorg. "Ik ben niet snel van de leg", lacht Antoinette. "Mijn ervaring helpt me bij het inschatten van situaties. Pas geleden

werd ik gebeld omdat er bij een cliënt snel een drukverband moest worden aangelegd. De thuiszorgmedewerker vertelde dat ze dat niet kon, maar zelf was ik bepaald niet in de buurt. Via de telefoon heb ik toen uitgelegd wat ze op dat moment kon doen en vervolgens ben ik er zo snel mogelijk naar toe gereden. Dat vind ik het leuke van dit vak: improviseren en samenwerken met je collega's."

Ook Julia krijg je niet snel uit haar lood. "In onze functie zijn ervaring en stressbestendigheid echt onmisbaar", zegt ze. "Neem bijvoorbeeld een situatie met een cliënt die terminaal is. Ik kom dan kort langs in verband met de dormicum/morfinepomp, terwijl ik de betrokken cliënt en zijn verzorgenden waarschijnlijk niet of nauwelijks ken. Het eerste wat je wilt is rust bewaren."

Beiden waarderen het afwisselende karakter van hun functie. "En wat me ook aanspreekt, is dat je bij de mensen thuis komt", zegt Julia. "Dat is een groot verschil met werken in een ziekenhuis, het is heel intiem."

Samenwerken

De VBD is er om collega's te helpen bij de zorg voor hun cliënten, benadrukken Julia en Antoinette. "Samenwerking is essentieel, zeker ook omdat medewerkers hun cliënten als geen ander kennen. We willen altijd luisteren en meedenken, zodat we met elkaar de beste oplossing kunnen bieden."

Daarnaast wil de VBD collega's in de locaties en de thuiszorg graag helpen om zelf - meer - vertrouwd te worden met het uitvoeren van bepaalde handelingen.

Julia: "Aan de telefoon vertellen medewerkers mij nogal eens dat ze niet bevoegd zijn. In werkelijkheid blijken ze dan wel bevoegd, maar voelen ze zich niet bekwaam. De VBD'er kan dan helpen om die onzekerheid te overwinnen, bijvoorbeeld door mee te kijken of de handeling samen uit te voeren. Een enkele keer werp ik mezelf ook wel op als proefpersoon. Zo heeft een medewerker bij mij geoefend op het plaatsen van een vlindernaaldje. Dat ging overigens prima!"

Momentje voor jezelf: gezellig puzzelen en nagels lakken

Elke donderdagochtend bezorgen vrijwilligsters Ann en Margreet bewoners van de woongroepen in de Aarhoeve een heerlijk verwenmomentje. Ann verzorgt en lakt nagels, Margreet helpt bij spelletjes op de Braintrainer.

“Er zijn hier op de eerste verdieping drie huiskamers”, vertelt Margreet. “Op donderdagochtend installeren we ons aan de tafel in de hal. We gaan bij de huiskamers langs: wie vindt het fijn om de nagels te laten verzorgen, wie heeft zin in een puzzel of een spelletje? Natuurlijk letten we ook op wie er ‘aan de beurt’ is, met speciale aandacht voor bewoners die zelf weinig bezoek krijgen.”

Margreet, Nettie, Ann
en mevrouw Arts

Mooie kleurtjes

Aan tafel gaat Margreet samen met een bewoner aan de slag op de Braintrainer (een groot model tablet). Naast haar heeft Ann op een witte handdoek alle spulletjes voor de nagelverzorging klaargelegd - van elektrische vijl tot en met nagellak in allerlei mooie kleurtjes. Vandaag is haar eerste ‘cliënt’ mevrouw Arts, die zichtbaar geniet van haar manicure. Ze kiest voor een zachte tint roze, die heel mooi bij haar trui past.

Ann heeft prachtig verzorgde nagels, maar is naar eigen zeggen geen professional. “Mijn buurvrouw Anneke werkt hier als activiteitenbegeleidster. Zij vroeg mij vier jaar geleden of ik als vrijwilliger aan de slag wilde. Eerst hielp ik bij het ontbijt, maar later vroeg ze of ik zin had om nagels te verzorgen. Dat vond ik hartstikke leuk!”

Ann vijlt en lakt, en dan moet mevrouw Arts haar nagels even laten drogen voordat er een tweede laagje overheen gaat. Intussen vertelt Ann dat ze ook mannelijke bewoners manicuurt, maar die hebben er meestal niet zo’n zin in. “Als ik het schaatje tevoorschijn haal, roepen ze al ‘moet dat nou’ of zelfs ‘au!’”

Direct een klik

Intussen maakt Nettie - “mevrouw Kinkel klinkt zo oud, zeg dat maar niet” - op de

Braintrainer de ene na de andere puzzel.

“Puzzelen is mijn grote hobby”, lacht ze.

“Vroeger gooide ik thuis alle puzzels door elkaar, dan had ik weer wat te doen.”

Margreet werkt nu ruim twee jaar als vrijwilliger bij Aarhoeve. “Via mijn zus, die hier als vrijwilliger met boekjes en puzzels langs de huiskamers gaat”, vertelt ze. “Door haar enthousiasme dacht ik: dit is ook iets voor mij!”

Ann en Margreet kenden elkaar niet, maar het klikte direct en nu vormen ze al twee jaar een vast team. “We helpen ook bij bijzondere activiteiten”, vertellen ze. “Is er beneden bijvoorbeeld een modeshow of een optreden van een koor, dan gaan we er met een aantal bewoners naar toe. Ook begeleiden we groepjes bewoners tijdens uitstapjes, zoals een bezoekje aan de kerstmarkt bij Intratuin.”

Heel gezellig

De nagels van mevrouw Arts zitten strak in de lak en nu is het de beurt aan mevrouw Kwakkenbos. Achter de Braintrainer maakt Nettie plaats voor mevrouw Keijzer, die onwijs goed in woordzoekers is. Ja, het is heel gezellig aan de tafel bij Margreet en Ann. Even lekker een verwenmomentje, welverdiend!

De echte Sint komt uit Langeraar!

Sinterklaas leeft - en al helemaal in Langeraar. Elk jaar organiseert het comité De echte Sint met groot enthousiasme intochten en bezoeken. Simon Slof, senior medewerker Administratie bij WIJdeZorg, is al 41 jaar van de partij!

In 1964 besloot Scouting Welperro tot oprichting van een apart comité voor de organisatie van de Sinterklaas-bezoeken in Langeraar. Vanaf 1975 fungeerde Simon, lid van scouting, eerst een paar jaar als zwarte piet en daarna als Sinterklaas. "Met mijn 19 jaar was ik wel een vrij jonge Sint", lacht hij. Blijkbaar paste de rol hem goed, want inmiddels is hij 41 jaar actief als Sinterklaas. En dat is niet alles. Ook bij de organisatie van intocht en bezoeken speelt hij een grote rol. Sinds 1981 is hij secretaris van het comité. Al jarenlang neemt hij zo'n anderhalve week voor 5 december vrij, zodat hij zich voor honderd procent op de activiteiten rond 'De echte Sint' kan concentreren.

Veertien sinterklazen

Sinds de oprichting is comité De echte Sint uitgegroeid tot een flinke organisatie. "Er is maar één echte Sinterklaas en daar hebben wij er veertien van", aldus Simon. Dankzij de inzet van ruim 100 vrijwilligers - ook van buiten Welperro - verzorgt het comité naast de intochten in Ter Aar en Langeraar jaarlijks tientallen bezoeken aan scholen, instellingen, bedrijven en particulieren, tot ver buiten de eigen gemeente. Simon: "In 1996 hebben we voor het laatst een betaalde advertentie geplaatst. Sindsdien hebben we genoeg aan mond-tot-mondreclame."

Uitvalsbasis

Vanaf de landelijke intocht (de eerste zaterdag na Sint Maarten) tot en met 5 december fungeert het gebouw van Welperro als uitvalsbasis. De activiteiten voor de 'gelovige' groepen, zoals de Kabouters, Welpen en Bevers, zijn tijdelijk naar elders verplaatst en in het gebouw verschijnt een complete kleedruimte. Rode mantels, mijters, pietenpakken, baarden en pruiken, alles krijgt z'n plek. Elke dag zijn vrijwilligers paraat om sinterklazen en zwarte pieten in de grime te zetten. Andere vrijwilligers helpen bij het aankleden, zorgen voor de catering of verzorgen het vervoer.

Vaarwater

In de aanloop naar Sinterklaas behandelt een kleine groep comitéleden de binnenkomende aanvragen. Simon: "Via Excel kunnen we precies zien welke vrijwilligers beschikbaar zijn. We maken verschillende routes, waarbij we ervoor zorgen dat de sinterklazen niet in elkaars vaarwater komen. Belangrijk, want op drukke dagen hebben we soms wel tien Sinterklazen onderweg! Ook verzamelen we alle informatie voor de grote boeken. Van tevoren nemen de sinterklazen hun grote boek goed door: waar zijn we op welke tijd, wat gaan we daar vertellen? Ook bespreken ze met hun pieten een goede rolverdeling: wie geeft de cadeaus, wie draagt het boek, wie let op de tijd? Dat laatste is enorm belangrijk, want de planning is vaak strak. We willen niemand laten wachten."

Plezier

De echte Sint vraagt slechts een kleine bijdrage voor zijn bezoeken. "Alles wat we daarvan overhouden, gaat naar de scouting", aldus Simon. "Het is het plezier dat ons verbindt."

Mevrouw Grijn: "Ik heb mijn hele leven schilderles gegeven"

Schilderijen, iconen, beschilderde eieren - het appartement van mevrouw Grijn in locatie Emmaus hangt en staat vol kunstwerken van eigen hand. "Nee, ik doe geen afstand van mijn rommel."

Wie binnenstapt, komt ogen te kort. Rommel? Allesbehalve! Aan de muur prachtige schilderijtjes, in de kast een ongelooflijke verzameling kunstzinnig beschilderde eieren en in de vensterbank twee bijzondere raamschermen van antiek glas in lood. "Die heeft mijn man nog gemaakt", vertelt mevrouw Grijn. "Hij werkte als technisch chemicus bij Akzo, maar in zijn vrije tijd maakte hij graag glas in lood en was hij edelsmid."

Kunstacademie

Mevrouw Grijn (96) woont sinds mei 2018 in Emmaus. Ze groeide op in Bennekom, waar ze later ook met haar eigen gezin zou wonen. Haar opleiding aan de kunstacademie kon ze door de oorlog niet afronden. Na de oorlog bekwaamde ze zich via aanvullende opleidingen als kunstschilder. "Ik heb mijn hele leven schilderles gegeven", vertelt ze. "Laren, Eerbeek, Arnhem, ik zat overal. In Baarn gaf ik onder meer les in de Speeldoos, daar kwam Willem-Alexander ook over de vloer."

Iconen

Zelf schilderde ze graag en veel. "Eieren beschilderen en het - met behulp van tandartsboren! - versieren van struisvogeleieren deed ik alleen rond Pasen", lacht ze. "Zoiets zou ik niet het hele jaar willen doen."

In de jaren '70 reisde ze naar Rusland, als 'non' in het gezelschap van een aantal paters en een echte non. "Ik wilde de iconen graag in het echt zien", vertelt ze. "Helaas is het me niet gelukt om er eentje mee naar huis te nemen. Hij zat in mijn koffer, maar werd bij de douane afgepakt." Dankzij lessen van iconenschilder pater Van der Wal en veel zelfstudie kreeg ze het schilderen van iconen goed in de vingers. "Ik heb mijn iconen verschillende keren geëxposeerd, onder meer in Zurich, Brussel en Berlijn."

Camper

Met haar man maakte mevrouw Grijn lange reizen in een camper, vaak naar toenmalige Oostbloklanden als Joegoslavië. "Ik nam altijd thee, chocola en nylons mee, als ruilwaren. Met een schilderes van naïeve schilderijen heb ik een paar van mijn eigen schilderijen uitgewisseld. Ja, we hebben heel wat meegemaakt achter het IJzeren Gordijn. Zo herinner ik me nog goed dat echtpaar dat ons uitnodigde om te blijven logeren. Ze gaven ons hun eigen bed. De volgende ochtend ontdekte ik dat ze zelf in het kippenhok hadden geslapen."

Kleine spijkertjes

Op aandringen van hun twee dochters, die allebei in Leiden studeerden, kwam het echtpaar Grijn in Leiderdorp wonen. Een heel andere omgeving, maar ze raakten snel gewend. "We waren niet mensenschuw", lacht mevrouw Grijn. "Mijn man werd secretaris van de kunstkring en hij zat ook in de fotoclub. Zelf gaf ik schilderles." Na het overlijden van haar man verhuisde mevrouw Grijn naar Emmaus. Het was een behoorlijke uitdaging om alle kunstwerken een plaatsje te geven. "We hebben vooral kleine spijkertjes gebruikt, hopelijk komt er niet ineens iets naar beneden."

Pony over de vloer!

Op 27 juni jl. kregen bewoners van locatie Emmaus een wel heel bijzondere gast over de vloer. Verzorgende Sonja de Jong maakte met haar Shetlander Benno een rondje langs de woongroepen!

"Veel mensen vinden het leuk om dieren te knuffelen", zegt Sonja. "Een kennis van mij werkt op een kinderboerderij en vertelde dat zij opierendag met een paar boerderijdieren naar een verzorgingshuis was geweest. Zo kwam ik op het idee om een keertje met mijn pony bij Emmaus op bezoek te gaan. Mijn leidinggevende vond dat een goed plan. Benno is 27 jaar en heel lief en rustig. Hij heeft geen hoefijzers, dus voor de vloer was het ook geen probleem."

In de lift

Sonja woont vlakbij locatie Emmaus. "Bewoners die meedoen aan de Avonddriedaagse, weten wel waar dat is. Ze komen altijd bij ons op het erf voor een koffiestop." Haar nichtje wilde Benno wel naar Emmaus brengen, vervolgt ze. "Van tevoren had ze hem helemaal geborsteld en mooi ingevlochten, dus hij zag er prachtig uit. Zelf had ik een emmer, stoffer en blik meegebracht, zo was ik op alles voorbereid. Omdat ik niet zeker wist of Benno de lift kon waarderen, had mijn nichtje ook snoepjes meegebracht zodat we hem flink konden afleiden. Stel dat hij helemaal gek zou worden in de lift, hoe zouden we hem dan ooit weer naar beneden krijgen?"

Verrassing

Benno vond het allemaal best, ook de lift nam hij zonder problemen. Eenmaal boven maakte hij samen met Sonja, haar nichtje en een vriendinnetje een tocht over het balkon, langs de huiskamers en beneden in de grote zaal. Bewoners vonden het prachtig en Benno werd volop geaaid en geknuffeld. "We zijn ook nog langs gegaan bij een bewoner die op zijn kamer was", vertelt Sonja. "Bezoek voor je, zei ik en toen stapte Benno bij hem binnen. Dat vond hij een leuke verrassing!"

Heerlijke hobby

Sonja heeft al heel lang Shetlanders. "De oudste is 36 jaar geworden, die was vier maanden toen ik hem kreeg. Ik heb er nu drie: Benno, Sarina en Early. De laatste twee heb ik zelf gefokt. Ik heb bijna 20 jaar wedstrijden gereden en in 2011 ben ik met Benno en Sarina Nederlands kampioen Vaardigheid met tweespan geworden. Tegenwoordig rijd ik geen wedstrijden meer, maar ik ben wel veel met ze op pad. Pas geleden heb ik voor het twaalfde jaar met een pony voor de sulky meegedaan aan de Vierdaagse in Drenthe. In de weekends ga ik ook graag met ze rijden op het strand. Ja, het is een heerlijke hobby!"

Een klein kerstmenu

Heb je geen zin in gourmetten, maar wil je ook niet uren in de keuken staan? Maak dan dit kleine, maar fijne kerstmenu (4-6 personen), bedacht door team Eten & Drinken van locatie Aarhoeve.

Wildstoofpotje

500 g hertenbout/biefstuk
500 g eendfilet
500 g varkenshaas

Snijd het vlees in blokjes, bestrooi met zout en peper, besprenkel licht met bloem en braad aan in een mix van roomboter en olijfolie.

Voeg toe: fijngesneden rode ui, 4 teentjes knoflook, 250 g kastanjechampignons en eventueel wat jeneverbes.

Blus af met een halve fles rode wijn en laat alles anderhalf uur zachtjes stoven.

Maak het stoofpotje af met een flinke scheut rode port en 250 ml ongezoete room.

Winterstampot

Maak een stevige aardappelpuree van 1,5 kg aardappels, 125 g roomboter en 250 g crème fraîche.

Snijd fijn: bosuitjes, 1 kleine prei, 500 g wortels (kort meegekookt met aardappels), 500 g andijvie, krop lollo rosso en een handje bieslook.

Snipper en fruit 2 uien, en bak de inhoud van 2 bakjes spekblokjes uit.

Voeg op het laatste moment alle ingrediënten plus zout en peper toe aan de puree.

Even doorwarmen en direct serveren, eventueel met een mooie rookworst van de slager.

Kerstdessert

Koop een goede ijstaart, kleed hem aan met slagroomsoesjes en wat aardbeien en garneer hem af met chocoladesaus. Mits fraai aangekleed het pièce de résistance van je kerstdiner en lekker gemakkelijk bovendien!

Zweedse Puzzel

ARTIESTE		LAGE RIVIERSTAND		PLAATS IN UTRECHT		ONDERKLEED	KOFFIEMELK-VERVANGER	EEN EN ANDER		IN ORDE BRENGEN
GROND		OPEENS				BAAS		HARMONIE EN FANFARE		
ALFABET						GEVIERDE ACTRICE				
			OMKEER							
			ONDERWERP							
CRIMINEEL									ZUIVER	
RIV. IN DUTSLAND					JONGE KOE					
ANTI-LUIS-INSTRUMENT					BRUINGEEL					
								WATER IN FRIESLAND		
								VERSTAND		
ERGENS LOGEREN		PREMATUUR PLEZIER		SCHAPEN, GEITEN EN VARKENS		ERBINNEN				
						RIV. IN DUTSLAND				
										ONHANDIG PERSOON
EN OMGEVING			GESTOLD VLEESWAT				REUSACHTIG		KRAMPACHTIGE SAMENTREKKING	
			PRATENDE VOGEL							
TOGA					DIER					
VRAGEN					ZEEZWALUW					
								PER LUUR		
								ELEKTRO-MISCHE POST		
DE HEER	VEER					LAND IN HET MIDDEN-OOSTEN				
	MANNETJES-VIS									
			VERBAASD							
			VROUWELIJK							
WAL						GEBAREN-SPEL				
RABIJ										
								DEEL VAN HET OOR		

De bloemen zijn voor mevrouw Hoogeveen.

Mevrouw Hoogeveen is vanaf 1973 als vrijwilliger actief bij locatie Aarhoeve, onder meer bij kerkelijke activiteiten en de bingo. Ze is al maanden herstellende van een gebroken heup en mist haar vrijwilligerswerk heel erg. Gelukkig wordt ze niet vergeten; ze is heel blij met alle post, telefoon en bezoeken!

Oplossing:

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

De oplossing van de Zweedse puzzel kunt u vóór 1 februari 2019 sturen naar:

Redactie WIJ

Postbus 66

2380 AB Zoeterwoude

of mailen naar:

wij-redactie@wijde zorg.com

Mevrouw Ross drogist in hart en nieren

In 1973 begon de familie Ross een drogisterij/parfumerie in Nieuwkoop. Mevrouw Ross (96) stond tot 1993 achter de toonbank. "Een winkel is zo leuk, je ontmoet zoveel mensen!"

Mevrouw Ross, vier jaar geleden de eerste bewoonster van de nieuwe Aarhoeve, kreeg het drogisterijvak met de paplepel ingegoten. In het Zeeuwse Hulst bezaten haar ouders een drogisterij en een schildersbedrijf. Na een tragische start - haar moeder en tweelingzusje overleden bij de geboorte - werd mevrouw Ross opgevoed door haar tantes. "Mijn vader en broers schilderden, mijn tantes stonden in de drogisterij", vertelt ze. "Daar verkochten ze ook allerlei producten voor schilders, zoals stopverf en loodmenie. Onze winkel had zo'n gaper aan de gevel, met een pil op zijn uitgestoken tong. Na school ging ik er altijd heen, ik vond het heerlijk om te helpen."

Inspecteur

Op een dag kwam er een inspecteur van Pharmacon op bezoek, die moest controleren of de drogisterij zich aan alle regels hield. "Hij kon vanwege het slechte weer niet terugreizen", vertelt mevrouw Ross. "Tante Paulien bood hem aan om bij ons te overnachten." Zo raakte mevrouw Ross in gesprek met de man, die later haar echtgenoot zou worden. "We zijn aan elkaar blijven hangen", lacht ze. "Na ons trouwen verhuisden we naar Amsterdam, waar onze kinderen zijn geboren. Later woonden we in Diemen."

Eigen zaak

Zowel zoon Eric als dochter Astrid kozen voor het drogisterijvak. Eric werkte in een drogisterij in Diemen, evenals zijn latere echtgenote Gabriëlla. Op een dag was er te weinig personeel en vroeg hij zijn moeder of zij hem uit de brand kon helpen. Ze vond het heerlijk in haar oude vak. Eric: "Thuis realiseerden we ons dat we allemaal voor een ander werkten en we besloten om een eigen zaak te beginnen. Dat werd onze DA-drogisterij in Nieuwkoop. Later had Astrid in dezelfde straat een eigen babyspecialzaak."

Flessenopstand

In 1973 was de drogisterij nog uitgerust met een traditionele 'flessenopstand' met allerlei

producten, zoals wonderolie, glycerine en talkpoeder. Gaandeweg werd het assortiment flink uitgebreid, onder meer met cosmetica en parfumerie. Mevrouw Ross: "In de drogisterij was het altijd gezellig. Ik kende iedereen en maakte altijd een praatje: hoe is het met je man, je kinderen? Het was fijn om mensen te kunnen helpen en ik vond het ook altijd heel leuk om mooie pakjes te maken. Mannelijke klanten waren soms heel gemakkelijk, die zeiden: hier heb je 50 gulden, je kent mijn vrouw, pak maar wat leuks in."

In 1993 zette mevrouw Ross op haar 71e (!) een punt achter haar lange loopbaan, maar ze kwam nog elke dag koffie drinken en bij grote drukte hielp ze met inpakken. In 2009 hebben Eric en Gabriëlla de zaak verkocht. De klanten van vroeger zijn de familie Ross niet vergeten, vertellen ze. "Als we ze tegenkomen, vragen ze nog altijd naar mama."

Gabriëlla en mevrouw Ross

Evenementen Nieuwkoop

Vrijdag 14 januari 2019
Aanvang 19.00 uur

Yogales

Ben je op zoek naar ontspanning? Dan zijn de yogales bij Trigr misschien wel iets voor jou! Je kunt een abonnement afsluiten voor drie maanden en elke week drie keer meedoen.

Meer informatie? Bel 06-23071268.

Locatie: Stichting Trigr
Middelweg 5
2461 CB Ter Aar

Evenementen Kaag en Braassem

Vrijdag 8 februari 2019
Aanvang 20.30 uur

Theatervoorstelling 'Voorlopig voor altijd'

Snelle sketches, onnavolgbare typeringen, gedenkwaardige samenzang en goed gespeelde meligheid door Remko Vrijdag en Martine Sandfort.

Entree: € 15

Locatie: Hal60
Pasteurweg 60
2371 DW Roelofarendsveen

Evenementen Alphen aan den Rijn

Zaterdag 26 januari 2019
Aanvang: 21.00 uur

The Amazing Stroopwafels

De 'amazing heroes' van de Rotterdamse Lijnbaan traden met tomeloos enthousiasme al bijna 7000 keer op en gaven 18 cd's, acht lp's, drie dvd's en 41 singles uit. Deze band weet als geen ander een feest te bouwen!

Entree: € 10

Locatie: PUHA
Wilhelminastraat 29
2411 CW Bodegraven

Evenementen Zoeterwoude

Vrijdag 29 maart 2019
Aanvang 20.00 uur

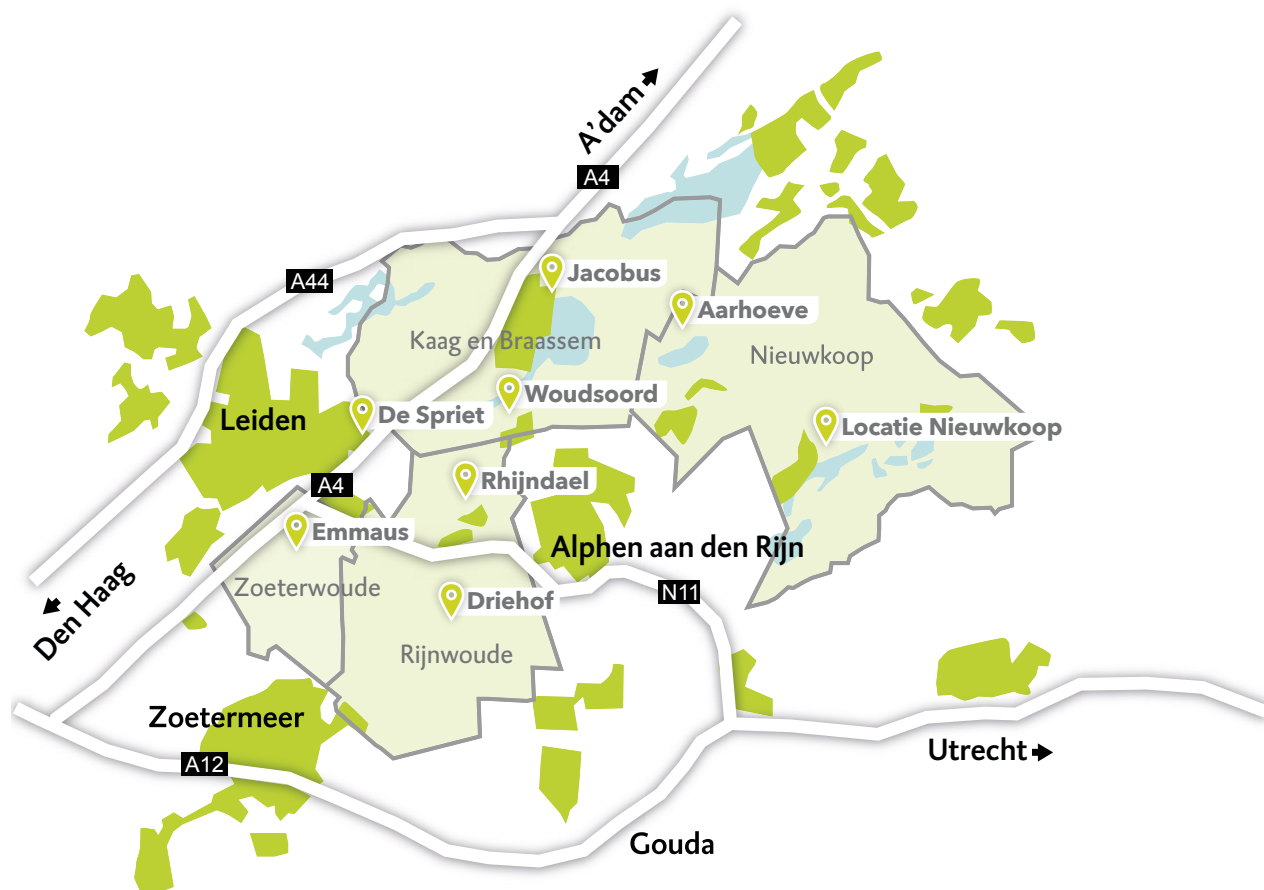
Concert in Dorpskerk

Concert door organist Adriaan Hoek en violiste Alisa van Dijk. Vooraf en na afloop is er gelegenheid iets te drinken. Na afloop kan het orgel van nabij worden bekeken.

Entree: € 9

Locatie: Dorpskerk
Dorpsstraat 17
2381 EK Zoeterwoude

Acht locaties bij u in de buurt

wijdezorg

Nieuwkoop

De Verbinding 48
2421 EX Nieuwkoop

Driehof

Dorpsstraat 27
2391 BB Hazerswoude-Dorp

Emmaus

Bennebroekweg 2
2381 DZ Zoeterwoude-Dorp

Aarhoeve

J.M. Halkesstraat 33
2461 RT Ter Aar

Jacobus

Saskia van Uylenburchlaan 1
2377 CR Oude Wetering

De Spriet

Hoogmadeseweg 55
2351 CP Leiderdorp

Rhijndael

Europasingel 2
2396 EM Koudekerk aan den Rijn

Woudsoord

Weteringpad 3
2481 AS Woubrugge

Centraal Kantoor

Bennebroekweg 2
2381 DZ Zoeterwoude-Dorp